

Analýza poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

JUDr. PhDr. Martina Netolická

referent pre zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti
KSK – Odbor sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu
KSK

Legislatívny rámec

Zákon č. **448/2008** Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ZPS, ZOS, DSS, ŠZ)

Vyhláška MZ SR č. **109/2009** Z. z ., ktorou sa ustanovuje výber zdravotných výkonov v ZSS vykonávaných zamestnancami ZSS (komun., inter, psych., pediatria)

Zákon č. **62/2012** Z. Z. o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek

Počet sestier a špecializácia

Názov zariadenia	Celkový počet sestier	Počet špecializ. sestier
VIA LUX, Košice	21	9
JASANIMA, Rožňava	4	4
IDEA, Prakovce	15	4
LUMEN, Trebišov	15	2
SUBSIDIUM, Rožňava	19	8
ONDAVA, Rakovec nad Ondavou	9	6
LÚČ, Šemša	10	3
AMALIA, Rožňava	1	1
HARMONIA, Stážske	8	2
ANIMA, Michalovce	2	2
LIDWINA, Stážske	3	3
ARCUS, Košice	11	7
DOMKO, Košice	0	0
SKI, Košice	0	0
CELKOM	118	51 (43%)

Analýza pracovných výkazov sestier

Obdobie od **26.03.2012** do **01.04.2012**

- Distribuovaných **118** výkazov
- Odovzdaných **93** výkazov
- **CIEL'** – zistiť, aké výkony sú v ZSS poskytované a určiť optimálny počet sestier v jednotlivých ZSS

ANIMA, Michalovce – výkony

- Poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Polohovanie pacienta
- Výživa bezvládneho pacienta
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Preväz rany do 5 cm
- Ošetrovateľská rehabilitácia
- Poskytnutie predlekárskej pomoci

AMALIA, Rožňava - výkony

- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Odmeranie krvného tlaku
- Ošetrovateľská rehabilitácia
- Konzultácia s ošetrojúcim lekárom
- Preväz rany s veľkosťou do 5 cm
- Ošetrovateľská hygiena

JASANIMA, Rožňava - výkony

- Odber krvi
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Nácvik podávania inzulínu
- Preväz rany nad 5 cm
- Poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Vypracovanie plánu + priebež.hodnotenie
- Meranie tlaku
- Konzultácia s ošetrojúcim lekárom
- Ošetrovateľská rehabilitácia
- Sledovanie diurézy
- Kontinuálne sledovanie klinického stavu pacienta
- Kontroly glykémie
- Príprava materiálu a sterilizácia

LIDWINA, Strážske - výkony

- Konzultácia sestry
- Verbálna intervencia
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Vypracovanie plánu KOS
- Preväz rany s veľkosťou do 5 cm
- Očistná klyzma
- Kontinuálne sledovanie klinického stavu pacienta
- Vyhodnotenie KOS a záverečná správa
- Polohovanie pacientov
- Odber krvi
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Oše starostlivosť zameraná na prevenciu dekubitov

ONDAVA, Rn/O - výkony

- Priebežné hodnotenie KOS, vyhodnotenie a záverečná správa
- Poskytnutie predlekárskej pomoci
- Verbálna intervencia pri psychosomat.ťažk.
- Konzultácia sestry
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Meranie tlaku, odber krvi, Kontrola glykémie
- Psychosomatická intervencia v terminálnom štádiu života
- Kontinuálne sledovanie klinického stavu pacienta
- Výživa bezvládneho pacienta
- Odber moču, vyšetř. Indikátorovým médiom
- Príprava materiálu a sterilizácia
- Ošetrovateľská rehabilitácia
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Sledovanie diurézy
- Ošetrovateľská hygiena poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Oše starostlivosť zameraná na prevenciu dekubitov, ošetrenie dekubitu do 5 cm
- Polohovanie
- Výmena stomického setu

ARCUS, Košice - výkony

- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Kontrola glykémie
- Kontinuálna starostlivosť o umierajúceho pacienta
- Oše hygiena
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Ošetrovanie dekubitu do 5 cm, oše starostlivosť / prevencia dekubitov
- Odmeranie tlaku
- Polohovanie pacienta
- Výživa bezvládneho pacienta
- Vypracovanie KOS
- Odber krvi
- Preväz rany do 5 cm
- Poskytnutie predlekárskej pomoci
- Poučenie príbuzných alebo členov komunity

VIA LUX, Košice - výkony

- Ošetrovateľská hygiena
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Výživa bezvládneho pacienta
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Ošetrovanie dekubitu do/nad 5 cm
- Preväz rany do 5 cm
- Odmeranie tlaku, vyšetrenie moču
- Polohovanie pacienta
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Vyhodnotenie KOS
- Kontinuálne sledovanie klinického stavu pacienta
- Kontrola glykémie
- Konzultácia sestry
- Poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Starostlivosť o chorého s permanentným katétrom

SUBSIDIUM, Rožňava -výkony

- Ošetrovateľská hygiena
- Poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Priebežné hodnotenie KOS
- Starostlivosť o chorého s permanentným katétrom
- Polohovanie pacienta
- Výživa bezvládneho pacienta
- Očistná klyzma
- Kontinuálne sledovanie klinického stavu pacienta
- Odmeranie tlaku, pulzu, teploty, odber krvi, vyšetrenie moču, odbery
- Sledovanie diurézy
- Výmena stomického setu
- Čistenie a dezinfekcia tracheálnej kanyly
- Aplikácia neinjekčnej liečby, telového zábalu, liešiva intramuskulárne
- Príprava a podávanie infúzie, sledovanie infúzie každú hodinu

Subsidium

- Oše starostlivosť/prevenca dekubitov, oše dekubitu do 5 cm
- Preväz rany do/nad 5 cm
- Príprava a sterilizácia materiálu
- Odsávanie pacienta
- Poskytnutie predlekárskej pomoci
- Psychosomatická intervencia v terminálnom štádiu života
- Kontinuálna starostlivosť o umierajúceho pacienta
- Konzultácia sestry
- Verbálna intervencia pri psychosomat.ťažkostiach u pacienta s nádor.ochorením
- Usmernenie spôsobu života pacienta s nádor. Ochorením
- Ošetrovanie ústnej dutiny u onkologického pacienta
- Kontrola glykémie

HARMONIA, Strážske -výkony

- Kontrola glykémie
- Ošetrovanie dekubitu nad 5 cm
- Odmeranie tlaku
- Priebežné hodnotenie KOS
- Poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Vypracovanie plánu KOS
- Polohovanie pacienta
- Ošetrovateľská hygiena
- Usmernenie spôsobu života pacienta

LUMEN, Trebišov - výkony

- Ošetrovateľská hygiena
- Ošetrenie dekubitu do 5 cm
- Odber krvi, TT, TN, výter z rekta
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Výživa bezvládneho pacienta
- Odmeranie tlaku
- Polohovanie pacienta
- Konzultácia sestry
- Priebežné hodnotenie KOS
- Ošetrovateľská rehabilitácia
- Preväz rany nad 5 cm
- Kontrola glykémie
- Príprava materiálu a sterilizácia

LÚČ- Šemša - výkony

- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Preväz rany nad 5 cm
- Odmeranie tlaku
- Konzultácia sestry
- Priebežné hodnotenie KOS
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Kontrola glykémie
- Odber krvi
- Príprava materiálu a sterilizácia
- Poskytnutie predlekárske pomoci
- Poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Polohovanie pacienta
- Ošetrovateľská hygiena
- Výživa pacienta sondou
- Oše starostlivosť zameraná na prevenciu dekubitov
- Starostlivosť o chorého s permanentným katétrom
- Aplikácia celotelového zábalu
- Výživa bezvládneho pacienta

IDEA, Prakovce - výkony

- Ošetrovateľský hygiena
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Vypracovanie a vyhodnotenie KOS
- Ošetrovateľská rehabilitácia
- Kontinuálne sledovanie klinického stavu
- Odmeranie tlaku
- Konzultácia sestry
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Výživa bezvládneho pacienta
- Očistná klyzma
- Polohovanie pacienta
- Preväz rany do 5 cm
- Ošetrovanie dekubitu do 5 cm

Najčastejšie výkony v ZSS

- Poučenie príbuzných alebo členov komunity
- Vypracovanie/vyhodnotenie plánu KOS
- Ošetrovateľská hygiena
- Polohovanie pacienta
- Odmeranie tlaku, pulzu, teploty
- Aplikácia neinjekčnej liečby
- Aplikácia liečiva intramuskulárne
- Ošetrovanie dekubitu
- Preväz rany
- Konzultácia sestry s ošetrojúcim lekárom

Minimálne realizované výkony

- Výživa pacienta sondou
- Sledovanie diurézy
- Cievkovanie ženy
- Výmena stomického setu
- Čistenie a dezinfekcia tracheálnej kanyly
- Jedna aplikácia kyslíka
- Aplikácia liečiva intravenózne
- Príprava a podávanie inzulínu
- Sledovanie infúzie
- Odsávanie pacienta
- Umelé dýchanie a masáž srdca
- Psychosomatická intervencia v terminálnom štádiu života
- Ošetrovanie ústnej dutiny u onkologického pacienta/imunodeficientným stavom

Vyhodnotenie potreby

- Početnosť a rôznorodosť výkonov
- Čas venovaný výkonom
- Druh sociálnej služby
- Skladba klientov
- Počet klientov
- SWOT analýza
- Splnenie kvalifikačných predpokladov/špecializácia sestier
- Zabezpečenie smennosti

Možnosti

- Odmeňovanie podľa zákona č.62/2012 Z.z.
- Odmeňovanie podľa zákona č.553/2003 Z.z.
- Výkony poskytované ADOS/licencované sestry

SWOT analýza – silné stránky

- Klient
- dobrá dostupnosť a kontinuita poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti (12. alebo 24.hodinová podľa potrieb zariadenia)
- poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti v prirodzenom sociálnom prostredí klienta
- otvorený priestor pri zavádzaní invenčných postupov v starostlivosti o klienta

SWOT analýza – silné stránky

Manažment, personálne zdroje

- podpora zo strany vedenia v ZSS, VÚC
- legislatívna zmena - zák. 448/2008 Z.z, ktorou bolo umožnené poskytovanie oše.starostlivosti vo vybraných zariadeniach
- existencia zdravotníckych pracovníkov v ZSS
- ošetrovateľská starostlivosť je neoddeliteľnou súčasťou komplexnej starostlivosti o klienta v ZSS
- jeden zo zdravotníckych pracovníkov je spravidla členom top manažmentu zariadenia s možnosťou pripomienkovania a navrhovania zmien na rôznych úrovniach
- zdravotnícki pracovníci sú členmi multidisciplinárneho tímu s proaktívnym prístupom
- záujem o ďalšie vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikačných predpokladov

SWOT analýza – slabé stránky

Klient

- Obmedzenie výkonov, ktoré môžu sestry v ZSS vykonávať

SWOT analýza – slabé stránky

Manažment, personálne zdroje

- Diskriminácia sestier v ZSS z legislatívneho rámca z dôvodu chýbajúcej existencie prechodného obdobia na doplnenie špecializovaného vzdelania
- Nepostačujúca legislatívna podpora zo strany MZSR (ZSS nie sú poskytovateľmi ZS)
- Absencia systému financovania zdravotníckych výkonov v ZSS
- Chýbajúce interné štandardy pre implementáciu ošetrovateľského procesu v ZSS
- Nízka úroveň implementácie ošetrovateľského procesu v ZSS
- Minimálne investície zo strany zamestnávateľa do zvyšovania kvalifikácie sestier v ZSS a materiálneho technického vybavenia
- Slabá komunikácia v tíme, nízka motivácia, malá flexibilita
- Nízka úroveň vzdelania a osobnej zaangažovanosti sestier

SWOT analýza - príležitosti

Klient

- Zvýšiť záujem klientov umiestnených v ZSS v oblasti starostlivosti o svoje zdravie v rámci komunitného ošetrovateľstva.
- Zvýšiť mieru informovanosti všetkých účastníkov poskytovania ZS v ZSS (ošetrojúci lekár, rodina, sociálny pracovník zariadenia a pod.)
- Vyvíjať efektívnejší tlak na klientov v oblasti prevencie najmä civilizačných chorôb
- Zvýšenie kvality poskytovanej ošetrovateľskej starostlivosti v ZSS zavádzaním nových dynamických projektov (napr. bazálna stimulácia)
- Možnosti zlepšenia prevencie, diagnostiky a liečby chronických ochorení klientov v ZSS
- Možnosť sledovania dynamických údajov na všetkých úrovniach starostlivosti o klienta a všetkých spolupracujúcich zložiek v reálnom čase, nie až v časovo oneskorených štatistických vyhodnoteniach.

SWOT analýza - príležitosti

Manažment, personálne zdroje

- Možnosť vytvoriť aktuálny a dynamicky sa v reálnom čase meniaci model poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti v ZSS, nová vízia.
- Znížiť náklady na zdravotníctvo zvýšením efektivity poskytovaných zdravotných služieb v ZSS a zvýšením kompetencií sestier v ZSS (napr. poukazy na zdravotnícke pomôcky)
- Preskočiť generáciu starších zaužívaných postupov poskytovania zdravotníckej starostlivosti v ZSS a implementovať nové postupy a princípy
- Zavedenie elektronického spracovania komplexnej dokumentácie klienta v ZSS, ktorej súčasťou je aj ošetrovateľská dokumentácia s možnosťou úzkeho prepojenia so sociálnou službou.
- V ekonomickom hodnotení prekročiť tieň súčasného chápania šetrenia zdrojov k maximalizácii prínosov pre zdravotný stav klientov a kvalitu poskytovaných služieb v zariadeniach sociálnych služieb
- Zvýšiť erudovanosť, úroveň vzdelania a osobný rast sestier

SWOT analýza - ohrozenia

Klient

- Dehumanizácia zdravotnej aj sociálnej starostlivosti v ZSS v optike nerešpektovania klienta ako subjektu (klient je objekt, prostriedok)

SWOT analýza - ohrozenia

Manažment, personálne zdroje

- Nevhodne navrhnutá postupnosť aplikácie krokov pri zavádzaní nových štandardov a postupov v zmysle absentujúcej metodiky
- Absencia implementácie ošetrovateľskej starostlivosti v rámci legislatívneho a štandardizačného rámca, nízky tlak na jej naplnenie v podobe účinnej kontroly a sankcionovania
- Nízka miera osobného vkladu dotknutých osôb (manažmentu, sestry) a kultúry organizácie pri zavádzaní zmien.
- Nepostačujúca úroveň vzdelania zamestnancov, ich odborná aj osobnostná disponibilita a nízka úroveň progresu v jej zvyšovaní
- Nepreplácanie ošetrovateľských výkonov poskytovaných v ZSS zdravotnými poisťovňami

SWOT analýza - ohrozenia

- Obmedzenie implementácie ošetrovateľského procesu vyplývajúcich z chýbajúcich štandardov v podmienkach samotnej realizácie – aplikácie procesu.
- Nenaplnené nadmerné očakávania – riziko vyhorenia tvorcov zmien v implementácii ošetrovateľskej starostlivosti v ZSS.
- Netransparentnosť rozhodnutí subjektov podieľajúcich sa na rozdeľovaní a využívaní zdrojov.
- Nevyvážené financovanie poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti. V politike poskytovania zdravotnej starostlivosti je tlak na znižovanie ústavnej starostlivosti a preferovaní ošetrovania v domácom prostredí pričom nie je ochota službu dofinancovať.
- Dynamickejší postup konkurencie (ADOS, licencované sestry).

Potreba sestier odmeňovaných podľa zákona č.62/2012 Z.z.

Názov zariadenia	Sestry odmeňované podľa zákona č.62/2012
VIA LUX, Košice	6
JASANIMA, Rožňava	4
IDEA, Prakovce	4
LUMEN, Trebišov	2
SUBSIDIUM, Rožňava	6
ONDAVA, Rakovec nad Ondavou	5
LÚČ, Šemša	3
AMALIA, Rožňava	0
HARMONIA, Stážske	1
ANIMA, Michalovce	0
LIDWINA, Stážske	3
ARCUS, Košice	7
DOMKO, Košice	0
SKI, Košice	0
CELKOM	41

Ďakujem za pozornosť.

Kontakt :

JUDr. PhDr. Martina Netolická

055/7268283

Martina.Netolicka@vucke.sk